

Ursula K. Le Guin

Aardzee 2

Tehanu
Verhalen van Aardzee
De andere wind

ISBN 978-90-225-7613-7

ISBN 978-94-023-0589-0 (e-boek)

NUR 302, 334

Oorspronkelijke titels: *Tehanu*, *Tales from Earthsea* en *The Other Wind*

Vertaling *Tehanu*: Rifke Porcelijn

Vertaling *Verhalen van Aardzee*: Annemarie van Ewyck

Vertaling *De andere wind*: Gerard Suurmeijer

Omslagontwerp: Wouter van der Struijs | Twizter.nl

Omslagbeeld: © Marco Lap

Zetwerk: Elgraphic bv, Vlaardingen

© 1990, 2001, 2001 and 2012 by the Inter-Vivos Trust for the Le Guin Children

Nederlandstalige uitgave © 2016 Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Kaart van Aardzee 8

TEHANU

- 1 Iets vreselijks 13
- 2 Naar het Valkennest 17
- 3 Ogion 27
- 4 Kalessin 35
- 5 Beteren 49
- 6 Verslechteren 67
- 7 Muizen 76
- 8 Haviken 90
- 9 Woorden vinden 105
- 10 De Dolfijn 119
- 11 Thuis 134
- 12 Winter 159
- 13 De Baas 180
- 14 Tehanu 194

VERHALEN VAN AARDZEE

- 1 De vinder 203
- 2 Donkerroos en diamant 296
- 3 Het gebeente van de Aarde 326
- 4 Op de Hoge Moer 344
- 5 Meikever, vlieg... 373

DE ANDERE WIND

- 1 De groene kruik heelmaken 437
- 2 Paleizen 478
- 3 De drakenraad 519
- 4 De Dolfijn 552
- 5 Hereniging 588

Nawoord 621

Tehanu

Tets vreselijks

Nadat boer Vuursteen van de Middenvallei was overleden, bleef zijn weduwe op de boerderij wonen. Haar zoon was naar zee gegaan en haar dochter getrouwd met een koopman in Dalmond en dus woonde zij alleen op de Eikenhoeve. Er werd gezegd dat ze vroeger een belangrijk iemand was geweest in het vreemde land waar ze vandaan kwam, en ja, Ogion de Magus kwam haar vaak op de Eikenhoeve bezoeken; maar dat wilde niets zeggen, want Ogion zocht de raarste figuren op.

Ze had een buitenlandse naam, maar Vuursteen had haar Goha genoemd, op Gont de naam van een spinnetje dat een wit web spint. Die naam paste goed bij haar, want ze had een blanke huid, was klein en spon geitenhaar en schapenwol als de beste. En nu was ze dus de weduwe van Vuursteen, Goha, eigenares van een kudde schapen en het land om ze op te laten weiden, vier akkers, een perenboomgaard, twee pachtershuisjes, de oude boerenhoeve onder de eiken en de begraafplaats van de familie aan de andere kant van de heuvel, waar Vuursteen lag, stof wedergekeerd tot stof.

‘Ik heb altijd bij grafstenen gewoond,’ zei ze tegen haar dochter.

‘Hè, moeder, kom toch bij ons wonen, in de stad!’ zei Appel, maar de weduwe wilde haar eenzaamheid niet opgeven.

‘Later misschien, als er baby’s zijn en je hulp nodig hebt,’ zei ze en bekeek haar grijsogige dochter met genoeg. ‘Maar nu nog niet. Je hebt me niet nodig. En ik heb het hier naar mijn zin.’

Nadat Appel was teruggegaan naar haar jonge echtgenoot, sloot de weduwe de deur en bleef ze stil staan op de plavuizen vloer van de keuken in

de hoeve. Het begon te schemeren, maar ze stak de lamp nog niet aan. Ze dacht aan haar eigen man en hoe hij die de lamp had aangestoken: de handen, de vonk, het donkere, geconcentreerde gezicht in het opflakkerende schijnsel.

Vroeger woonde ik ook alleen in een stil huis, dacht ze. Dat zal ik weer doen. Ze stak de lamp aan.

Op een van de eerste warme dagen kwam Leeuwerik, een oude vriendin van de weduwe, laat in de middag haastig over het stoffige pad vanuit het dorp aanlopen. ‘Goha,’ zei ze toen ze haar zag staan wieden bij de bonenstaken, ‘Goha, er is iets heel ergs gebeurd. Iets vreselijks. Kun je meekomen?’

‘Ja,’ zei de weduwe. ‘Wat voor vreselijks dan?’

Leeuwerik haalde diep adem. Ze was een zwaargebouwde, lelijke vrouw van middelbare leeftijd, wier naam niet langer bij haar figuur paste. Maar vroeger was ze tenger en mooi geweest en ze had vriendschap gesloten met Goha zonder zich iets aan te trekken van het geroddel van de dorpelingen over die bleke, Kargische heks die Vuursteen bij zich in huis had genomen. Sindsdien waren ze vriendinnen.

‘Er is een kind verbrand,’ zei ze.

‘Van wie?’

‘Van zwervers.’

Goha ging de deur van de boerderij afsluiten en toen liepen ze het weggetje af, Leeuwerik pratend onder het lopen. Ze was buiten adem en zweette. Zaadjes van het welig tierende gras aan weerskanten van het pad plakten aan haar wangen en op haar voorhoofd en ze veegde ze weg onder het praten. ‘Ze hebben de hele maand op het weiland aan de rivier gekampeerd. Een man die zich uitgeeft als ketellapper, maar hij is een dief en hij heeft een vrouw bij zich. En een andere man, jonger, die meestal bij hen rondhangt. Ze gappen, bedelen en teren op de vrouw. Jongens van verderop aan de rivier brengen hun spullen van de boerderij om haar te kunnen pakken. Je weet hoe die dingen gaan vandaag de dag. Allemaal rondzwervende bendes die de boerderijen langsgaan. Als ik jou was, hield ik mijn deur op slot, zoals het nou gaat. Dus die ene, die jongere man, komt in het dorp en ik was voor ons huis bezig en hij zegt: “Het kind is niet goed.” Ik had weleens een glimp opgevangen van een kind bij hen, een klein muizig ding dat altijd zo snel maakte dat het wegkwam dat ik me afvroeg of ik het wel echt gezien had. Dus ik zeg: “Niet goed? Koorts?” En die vent zegt: “Ze is gewond geraakt toen ze het vuur aanstak”, en voor ik klaar

was om met hem mee te gaan, ging-ie ervandoor. Weg. En toen ik bij de rivier kwam, was het andere stel ook weg. Opgestapt. Niemand. Al hun zooi en troep was ook weg. Alleen hun kampvuur was er nog, nasmeulend en er vlak naast – half erin – op de grond...’

Leeuwerik was een paar stappen lang stil. Ze keek strak voor zich uit en niet naar Goha.

‘Ze hadden niet eens een deken over haar heen gelegd,’ zei ze.

Ze liep met grote stappen door.

‘Ze was in het brandende vuur geduwd,’ zei ze. Ze slikte en veegde de zaadjes die aan haar verhitte gezicht kleefden weg. ‘Ze kan erin gevallen zijn, maar als ze bij zinnen was geweest, had ze geprobeerd zich eruit te redden. Ze hebben haar geslagen en moeten gedacht hebben dat ze dood was en ze wilden verbergen wat ze met haar gedaan hadden, en toen hebben ze...’

Ze hield weer op en vertelde toen weer verder.

‘Misschien heeft-ie het niet gedaan. Misschien heeft-ie haar eruit gehaald. Per slot kwam hij hulp voor haar halen. Hij moet de vader geweest zijn. Ik weet het niet. Het doet er niet toe. Wie zal het weten? Wie kan het schelen? Wie moet er nou voor het kind zorgen? Waarom doen we zo?’

Goha vroeg zacht: ‘Haalt ze het?’

‘Misschien,’ zei Leeuwerik. ‘Het is best mogelijk.’

Even later, toen ze het dorp naderden, zei ze: ‘Ik weet niet waarom ik naar jou toe gekomen ben. Klimop is erbij. Er valt niks aan te doen.’

‘Ik kan naar Dalmond gaan om Beuk te halen.’

‘Hij kan ook niks doen. Er is niks... er is niks meer aan te doen. Ik heb haar warmgehouden. Klimop heeft haar een drankje gegeven en een slaapspreuk uitgesproken. Ik heb haar naar huis gedragen. Ze moet een jaar of zes, zeven zijn, maar ze weegt niet zwaarder dan een kind van twee. Ze is niet echt meer bijgekomen. Maar ze maakt een soort reutelend... Ik weet dat jij ook niks kunt doen. Maar ik had je nodig.’

‘Ik vind het niet erg om mee te komen,’ zei Goha. Maar voor ze het huis van Leeuwerik binnengingen, kneepte ze haar ogen even dicht en hield vol afschuw haar adem in.

De kinderen van Leeuwerik waren naar buiten gestuurd en het was stil in het huis. Het kind lag bewusteloos op het bed van Leeuwerik. Klimop, de dorpsheks, had een zalf van toverhazelaar en een algenezer op de kleinere brandwonden gesmeerd, maar de rechterkant van het gezichtje en

hoofdje had ze niet aangeraakt, evenmin als het rechterhandje, dat tot op het bot was verschroeid. Ze had de rune Pirr boven het bed getekend en het daarbij gelaten.

‘Kun jij iets doen?’ fluisterde Leeuwerik.

Goha keek op het verbrande kind neer. Haar handen bleven werkeloos. Ze schudde haar hoofd.

‘Je hebt de geneeskunst toch geleerd, op de berg?’ Pijn, schaamte en razernij spraken in Leeuwerik en smeekten om een uitlaat.

‘Zelfs Ogion zou dit niet kunnen genezen,’ zei de weduwe.

Leeuwerik keerde zich af, beet op haar lippen en huilde. Goha hield haar vast en streekte haar over het grijze haar. Ze hielden elkaar vast.

Klimop de heks kwam uit de keuken en fronste toen ze Goha zag. Hoewel de weduwe geen betoveringen of toverspreuken uitsprak, werd er gezegd dat ze in het begin, na haar komst in Gont, op Re Albi had gewoond als leerling van de magus en dat ze de Archimagus van Roke kende en dat ze dus beslist vreemde, bovennatuurlijke kracht bezat. Om duidelijk te maken dat zij ook meetelde, liep de heks naar het bed en ging aan de slag. Ze legde iets op een hoopje op een bord, stak dat aan tot het rookte en riekte en mompelde daarbij steeds weer dezelfde genezende spreuk. Door de scherpe rook van het kruid moest het meisje hoesten en het kwam sidderend en bevend half overeind. Ze begon te reutelen en haalde snel, kort en rappend adem. Met haar ene oog leek ze naar Goha op te kijken.

Goha deed een stap naar voren en pakte de linkerhand van het kind vast. Ze sprak tegen haar in haar eigen taal. ‘Ik heb hen gediend en verlaten,’ zei ze. ‘Ze zullen jou niet krijgen.’

Het kind staarde naar haar of in het niets, snakke naar adem, snakte nogmaals naar adem en snakte opnieuw naar adem.